

Katowice, 29.05.2023 r.

prof. dr hab. Mirosław Jacek Błaszczyk
Akademia Muzyczna im. Karola Szymanowskiego
w Katowicach

Recenzja

**W przewodzie doktorskim
mgr. Wojciecha Pławnera w dziedzinie sztuk muzycznych, w dyscyplinie
dyrygentura prowadzonych przez Radę Wydziału Dyrygentury Chóralnej,
Edukacji Muzycznej, Muzyki Kościelnej, Rytmiki i Tańca
Uniwersytetu Muzycznego Fryderyka Chopina
pt. Granice autonomii dyrygenta w dziele symfonicznym, koncercie
solowym i arii operowej na przykładzie wybranych utworów**

Podstawa prawna Ustawa z dnia 3.07.2018 r. Prawo o Szkolnictwie Wyższym i Nauce
(Dz.U. z 2018 r., poz. 1669, z późn. zm.).

Dotyczy:

Wniosku mgr. Wojciecha Pławnera z dnia 22.02.2019 r. do Wydziału Dyrygentury Chóralnej, Edukacji Muzycznej, Muzyki Kościelnej, Rytmiki i Tańca Uniwersytetu Muzycznego Fryderyka Chopina w Warszawie o wszczęcie przewodu doktorskiego w dziedzinie sztuk muzycznych, w dyscyplinie artystycznej: dyrygentura.

Dokumentacja związana z otwarciem przewodu doktorskiego przez kandydata została złożona prawidłowo.

Podstawowe dane o Doktorancie

Wojciech Pławner naukę gry na skrzypcach rozpoczął w wieku 6 lat. Był uczniem prof. Zenona Płoszaja w Ogólnokształcącej Szkole Muzycznej I i II stopnia im. Henryka Wieniawskiego w Łodzi oraz prof. Mirosława Ławrynowicza w Ogólnokształcącej Szkole Muzycznej II stopnia im. Zenona Brzewskiego w Warszawie. Ukończył Akademię Muzyczną im. Grażyny i Kiejstuta Bacewiczów w klasie skrzypiec prof. Iwony Wojciechowskiej. Grę na skrzypcach studiował również na Universität Mozarteum w Salzburgu w klasie prof. Igora Ozima i na Universität für Musik und darstellende Kunst w Wiedniu w klasie prof. Gerharda Schulza – skrzypka legendarnego Alban Berg Quartett.

Jest laureatem wielu krajowych i międzynarodowych konkursów skrzypcowych, w tym: XIII Międzynarodowego Konkursu Skrzypcowego im. Henryka Wieniawskiego w Poznaniu, w którym zajął VI miejsce; konkursu Stefanie Holl-Violinwettbewerb w Wiedniu, w którym zajął miejsce I; Międzynarodowego Konkursu dla Młodych Skrzypków im. Louisa Spohra w Weimarze (II miejsce); Ogólnopolskich Przesłuchań uczniów klas skrzypiec i altówki Szkół Muzycznych drugiego stopnia w Elblągu (I miejsce); Ogólnopolskiego Konkursu Młodych Skrzypków im. Stanisława Serwaczyńskiego w Lublinie (II miejsce); Ogólnopolskich Przesłuchań uczniów klas skrzypiec Szkół Muzycznych pierwszego stopnia w Olsztynie (I miejsce i Rydwan Apollina).

Brał udział w licznych krajowych i zagranicznych kursach muzycznych m.in. w Żaganiu, Łańcucie, Gdańsku, Lehrte, Überlingen, Weimarze, Wiedniu, Lichtenbergu, Feistritz i Prussia Cove. Uczył się tam pod kierunkiem profesorów: Zenona Płoszaja, Hermanna Krebbersa, Sherbana Lupu, Wolfganga Marschnera, Igora Ozima, Christiane Hutcap, Mariny Jaszwilli, Krzysztofa Węgrzyna, Mirosława Ławrynowicza, Gerharda Schulza, Barbary Górczyńskiej i Wandy Wiłkomirskiej.

Jako solista występował z takimi orkiestrami, jak Sinfonia Varsovia, Orkiestra Kameralna Polskiego Radia Amadeus, czy Orkiestra Akademii Beethovenowskiej. Koncertował w wielu miastach Polski, jak również w Niemczech, Holandii, Austrii, Chorwacji, na Malcie i w Japonii.

Jako muzyk orkiestrowy współpracował m.in. z takimi zespołami jak Mozarteumorchester Salzburg, Tonkünstler Orchestra, Wiener Klang Orchestra, Austrian Festival Symphony Orchestra i Sinfonietta Baden.

Jako solista skrzypek ma w dorobku dwie płyty: z II Koncertem skrzypcowym d-moll op. 22 Henryka Wieniawskiego, nagrany wspólnie z Orkiestrą Akademii Beethovenowskiej (DUX), oraz krążek z utworami Henryka Wieniawskiego (Polmusic), nagrany wspólnie z bratem Piotrem.

Był wielokrotnym stypendystą Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego, stypendystą Funduszu na Rzecz Dzieci i Młodzieży oraz laureatem Programu Stypendialnego Ministra Kultury Młoda Polska.

W 2018 roku ukończył dyrygenturę symfoniczno-operową w klasie prof. Marka Pijarowskiego oraz dyrygenturę chóralną w klasie prof. Bogdana Goli na Uniwersytecie Muzycznym Fryderyka Chopina w Warszawie – obie specjalności z wynikiem celującym, a równocześnie – Podyplomowe Studia Chórmistrzowskie na Akademii Muzycznej im. F. Nowowiejskiego w Bydgoszczy. Swoje umiejętności doskonalił na kursach dyrygenckich pod kierunkiem Jacka Kasprzyka, Rafała Jacka Delekty, Jonathana Bretta i Macieja Żółtowskiego. Otrzymał wyróżnienia na I Ogólnopolskim Konkursie Studentów Dyrygentury im. A. Kopycińskiego we Wrocławiu oraz na VI Ogólnopolskim Konkursie Młodych Dyrygentów im. W. Lutosławskiego w Białymstoku.

Jako dyrygent występował m. in. z Orkiestrą Kameralną Akademii Muzycznej w Łodzi, z orkiestrami symfonicznymi filharmonii w Katowicach, Kielcach, Łodzi, Zielonej Górze oraz z Toruńską Orkiestrą Symfoniczną.

W latach 2015-2017 prowadził działalność pedagogiczną jako dyrygent orkiestry szkolnej oraz nauczyciel gry na skrzypcach w Zespole Szkół Muzycznych im. L. Różyckiego w Kielcach, a od 2017 prowadzi orkiestrę symfoniczną w Zespole Państwowych Szkół Muzycznych nr 4 im. Karola Szymanowskiego w Warszawie. W 2018 roku objął stanowisko asystenta w klasie dyrygentury chóralnej prof. Bogdana Goli na Uniwersytecie Muzycznym Fryderyka Chopina w Warszawie.

W 2019 roku ukończył Podyplomowe Studia Menedżer Muzyki.

W sezonie artystycznym 2019/2020 pełnił funkcję dyrygenta-rezydenta w Toruńskiej Orkiestrze Symfonicznej w ramach programu „Dyrygent – rezydent” realizowanego przez Instytut Muzyki i Tańca.

Prezentacja dorobku artystycznego

- 21.10.2018** - Warszawa, sala koncertowa Uniwersytetu Muzycznego Fryderyka Chopina w Warszawie. *Studenci i Absolwenci w hołdzie św. Janowi Pawłowi II w 40. rocznicę wyboru Papieża Polaka, Arcydzieła Muzyki Chóralnej.*
- 21.10.2018** - Warszawa, sala koncertowa Uniwersytetu Muzycznego Fryderyka Chopina w Warszawie. *Studenci i Absolwenci w hołdzie św. Janowi Pawłowi II w 40. rocznicę wyboru Papieża Polaka, Arcydzieła Muzyki Chóralnej.*
- 16.02.2018** - Warszawa, sala koncertowa Uniwersytetu Muzycznego Fryderyka Chopina. Koncert organizowany przez Wydział Dyrygentury Chóralnej, Edukacji Muzycznej, Muzyki Kościelnej, Rytmiki i Tańca, *Polska Muzyka Chóralna – Koncert Dyplomowy na kierunku edukacja artystyczna w zakresie sztuki muzycznej, w specjalności: dyrygentura chóralna.*
- 2.06.2017** - Łódź, sala koncertowa Filharmonii Łódzkiej im. A. Rubinsteina. Koncert symfoniczny z okazji Dnia Dziecka *Bajki dla dużych dzieci.* Orkiestra Symfoniczna Filharmonii Łódzkiej. W programie: F. Mendelssohn - Bartholdy – Uwertura do *Snu nocy letniej* op. 21, A. von Zemlinsky – Fantazja na orkiestrę *Die Seejungfrau* (cz. II) na motywach baśni *Mała syrenka* Jana Christiana Andersena, P. Czajkowski – Suita baletowa *Dziadek do orzechów* (Uwertura, Marsz, Trepak, Taniec pastuszków, Walc kwiatów), S. Prokofiew – *Grand Waltz* z baletu *Kopciuszek*, M. Ravel – Suita *Moja matka gęś*, P. Dukas - Scherzo symfoniczne *Uczeń czarnoksiężnika.*
- 19-26.05.2017** - Kielce, sala koncertowa Filharmonii Świętokrzyskiej im. Oskara Kolberga w Kielcach. VII Międzynarodowy Konkurs Pianistyczny im. Maurycego Moszkowskiego *Per aspera ad astra.* Koncert Laureatów. Orkiestra Symfoniczna Filharmonii Świętokrzyskiej.
- 27-28.04.2017** - Katowice, sala koncertowa im. Karola Stryji Filharmonii Śląskiej im. Henryka Mikołaja Góreckiego. Koncert szkolny *Młoda Filharmonia "Skąd się biorą dźwięki"*. Orkiestra Symfoniczna Filharmonii Śląskiej.
- 25.03.2017** – Warszawa, sala koncertowa Uniwersytetu Muzycznego Fryderyka Chopina. *SZTUKA I EDUKACJA. Jubileuszowy koncert Wydziału Dyrygentury Chóralnej, Edukacji Muzycznej, Muzyki Kościelnej, Rytmiki i Tańca w roku 90-lecia Wydziału.*
- 15.08.2016** - Paradyż, 17. Kolory Polski, Wędrowny Festiwal Filharmonii Łódzkiej. *Orkiestrowe Divertimento "Stulecie Orkiestry – dogrywka"*. Kościół pw. Przemienienia Pańskiego. Orkiestra Kameralna Filharmonii Łódzkiej.
- 13.05.2016** - Łódź, sala koncertowa Filharmonii Łódzkiej im. Artura Rubinsteina. Koncert symfoniczny *Młody Talent* – Koncert Dyplomowy na kierunku dyrygentura,

- w specjalności: dyrygentura symfoniczno-operowa Uniwersytetu Muzycznego Fryderyka Chopina w Warszawie. Orkiestra Symfoniczna Filharmonii Łódzkiej.
- 5.02.2016** - Kielce, sala koncertowa Filharmonii Świętokrzyskiej im. Oskara Kolberga. Koncert *Barwy romantyzmu*.
- 10, 13.03.2015** - Zielona Góra, Sala MCM Filharmonii Zielonogórskiej. Koncert symfoniczny dla młodzieży *Młode talenty*. Orkiestra Symfoniczna Filharmonii Zielonogórskiej.
- 20.12.2014** - Lusławice, sala koncertowa Europejskiego Centrum Muzyki Krzysztofa Pendereckiego. Koncert finałowy III Międzynarodowych Kursów Dyrygenckich, Orkiestra Akademii Beethovenowskiej.
- 21.11.2014** - Łódź, sala koncertowa Akademii Muzycznej im. G. i K. Bacewiczów, *AŻ Festiwal*, Koncert finałowy Ogólnopolskiej Konferencji Artystyczno – Naukowej *Muzyka kameralna w twórczości kompozytorów francuskich*. Orkiestra Kameralna Akademii Muzycznej im. G. i K. Bacewiczów w Łodzi.

Od 2019 roku do 2023 roku Piotr Pławner dyrygował wieloma koncertami symfonicznymi szkół muzycznych i orkiestrami filharmonicznymi w kraju i za granicą.

Prezentacja dorobku dydaktycznego

2015-2017 - Dyrygent orkiestry symfonicznej, orkiestr smyczkowych I i II st., nauczyciel gry na skrzypcach oraz prowadzący zespoły kameralne w Zespole Państwowych Szkół Muzycznych im. Ludomira Różyckiego w Kielcach.

2016-2018 - Dyrygent Młodzieżowej Orkiestry Regionu Łódzkiego *Sinfonietta*.

2017 do nadal - Dyrygent orkiestry symfonicznej w Zespole Państwowych Szkół Muzycznych nr 4 im. Karola Szymanowskiego w Warszawie.

2018 do nadal - Asystent na Uniwersytecie Muzycznym Fryderyka Chopina w klasie dyrygentury chóralnej prof. Bogdana Goli.

18.01.2019 - Sala koncertowa UMFC. Koncert Dyplomowy studentek specjalności Prowadzenie Zespołów Muzycznych oraz Dyrygentury Chóralnej Wydziału Dyrygentury Chóralnej, Edukacji Muzycznej, Muzyki Kościelnej, Rytmiki i Tańca – opieka artystyczna.

17.01.2019 - Sala koncertowa UMFC. Koncert Dyplomowy studentów Wydziału Dyrygentury Chóralnej, Edukacji Muzycznej, Muzyki Kościelnej, Rytmiki i Tańca – opieka artystyczna.

13.01.2019 - *Przed Panem w Betlejem*, Koncert kolędowy. Koncert Katedry Dyrygentury Chóralnej z cyklu *Interpretacje Muzyki Chóralnej*. Koncertmistrz i opiekun Zespołu Instrumentalnego Wydziału Dyrygentury Chóralnej, Edukacji Muzycznej, Muzyki Kościelnej, Rytmiki i Tańca.

Działalność dydaktyczna Wojciecha Pławnera ma charakter rozwojowy. Jest asystentem znakomitego muzyka i pedagoga prof. Bogdana Goli, a to daje gwarancję profesjonalizmu,

rzetelności, uczciwości i jakości.

Nagrody i wyróżnienia:

- 3-8.09.2016** - I Wyróżnienie w VI Ogólnopolskim Konkursie Młodych Dyrygentów im. Witolda Lutosławskiego w Białymstoku.
16-21.12.2013 - Wyróżnienie w I Ogólnopolskim Konkursie Studentów Dyrygentury im. Adama Kopycińskiego we Wrocławiu.
24.04.2008 - I miejsce na Stefanie Hohl Violinwettbewerb 2008 w Wiedniu.
14-29.10.2006 - VI miejsce na XIII Międzynarodowym Konkursie Skrzypcowym im. H. Wieniawskiego w Poznaniu.

Ocena rozprawy doktorskiej

1. Opis pracy doktorskiej pt. Granice autonomii dyrygenta w dziale symfonicznym, koncercie solowym i arii operowej na przykładzie wybranych utworów.
2. Nagranie DVD:
  1. Saverio Mercadante – *Koncert na flet i orkiestrę e-moll nr 2 op. 57*
  2. Kazimierz Serocki – *Sonatina* na puzon i orkiestrę symfoniczną
  3. Piotr Czajkowski – *Uwertura-fantazja Romeo i Julia*
  4. Stanisław Moniuszko – *Uwertura Hrabina*
  5. Stanisław Moniuszko – aria Hanny z opery *Straszny Dwór*
  6. Stanisław Moniuszko – duet Hanny i Jadwigi z opery *Straszny Dwór*

Ad1.

W pracy doktorskiej Wojciech Pławner poddał analizie wybrane utwory, które z powodzeniem wykonał z Orkiestrą Smyczkową i Symfoniczną ZPSM nr. 4 im. K. Szymanowskiego w Warszawie oraz Orkiestrą Symfoniczną Filharmonii Śląskiej w Katowicach.

W pracy doktorskiej opisowej ukazał w kontekście granic dyrygenckiej autonomii – drogę dyrygent oraz prowadzonych przez niego zespołów i solistów do osiągnięcia wspólnego celu artystycznego. Głównym celem pracy jest określenie czynników, które wpływają na autonomię dyrygenta w interpretacji dzieł symfonicznych, a także rzutują na jego zależność we współpracy z solistą – instrumentalista i solistą – śpiewakiem.

Część opisowa składa się z trzech rozdziałów.

- W rozdziale pierwszym Wojciech Pławner przybliżył kształtowanie się sylwetki współczesnego dyrygenta na tle przemian jakim w przeszłości uległa jego rola w odtwórstwie dzieł muzycznych.
- W rozdziale drugim ukazuje W. Pławner jak złożoną sztuką jest interpretacja dzieła muzycznego. Poruszył ważny problem odczytywania partytury jako procesu odkrywania intencji kompozytora i formułowania wizji dyrygenta, a w rezultacie określanie granic indywidualnych koncepcji wykonawczych.
- W rozdziale trzecim W. Pławner ukazał okoliczności powstania prezentowanych dzieł a także ich analizy muzyczne.

Pracę doktorską opisową oceniam bardzo wysoko, a w szczególności Jego szczegółowe omówienia i analizy wybranych utworów. Poddał skrupulatnej analizie wszystkich utworów pod względem harmonicznym, budowy formalnej, frazy muzycznej, artykulacji, agogiki, dynamiki, orkiestracji. W szczególności wyróżniam analizę utworu Piotra Czajkowskiego *Romeo i Julia*. Gdzie oprócz wymienionych analiz, poddał analizie utwór pod względem tematów osobowych i obrazowych takich jak: temat ojca Laurentego, skarg, obraz walki *Romea*, *Julii* i marszu żałobnego.

Ad2.

Saverio Mercadante - Koncert na flet i orkiestrę e-moll nr 2 op. 57

W drugiej części koncertu, Wojciech Pławner wraz z orkiestrą smyczkową Zespołu Państwowych Szkół Muzycznych nr 4 im. Karola Szymanowskiego, uzyskał pożądaną liryzm tak typowy dla muzyki włoskiej epoki bel canto. Uzyskał odpowiednie proporcje dynamiczne między zespołem a solistką. Zmniejszenie składu orkiestrowego dało zapewne większą swobodę muzyczną solistki. Z uznaniem należy zauważyć dużą aktywność orkiestry w akompaniamencie.

W trzeciej części koncertu *Rondo russo* zauważyć należy dobrą, sprężystą artykulację poza drobnymi niedoskonałościami intonacyjnymi i rytmicznymi orkiestra aktywnie towarzyszyła solistce i współgrała pod względem frazowania, artykulacji i dynamiki.

Kazimierz Serocki – Sonatina na puzon i orkiestrę symfoniczną

W utworze tym należy zwrócić uwagę na dobrą precyzję rytmiczną, wyrazistą artykulację oraz zmienność metryczną. Puls w tym utworze jest czynnikiem dominującym. Drobne pomyłki w instrumentach dętych nie wpłynęły na wysoką ocenę wykonania utworu.

Piotr Czajkowski – Uwertura-fantazja *Romeo i Julia*

Można zauważyć, że wiele pracy włożyli i muzycy z orkiestry i dyrygent by utwór zabrzmiał jak najbardziej profesjonalnie pod względem intonacyjnym, artykulacyjnym, dynamicznym i agogicznym. Wykonanie utworu P. Czajkowskiego ukazało z jednej strony wielkie zaangażowanie muzyków ale z drugiej strony pewne braki warsztatowe ich „małe doświadczenie”, które wpłynęły niekorzystnie na stronę muzyczną, techniczną i brzmieniową dzieła. Tym mnie mniej pozytywnie oceniam wykonanie niezwykle wymagającego dzieła P. Czajkowskiego.

Stanisław Moniuszko – Uwertura *Hrabina*

Uwertura zabrzmiała wirtuozowsko. Dyrygent wraz z orkiestrą Filharmonii Śląskiej ukazali jednolitość brzmieniową, spójność artykulacyjną, bardzo dobrą jakość dynamiczną i odpowiednie tempa.

Stanisław Moniuszko – aria *Hanny* z opery *Straszny Dwór*

Stanisław Moniuszko – duet *Hanny* i *Jadwigi* z opery *Straszny Dwór*

W akompaniamentach do utworów St. Moniuszki dyrygent wraz z orkiestrą dbali o odpowiednie proporcje dynamiczne. Można określić akompaniament jako inspiracją dla solisty.

Rozprawa doktorska Wojciecha Pławnera jest próbą syntetycznego spojrzenia na granice autonomii dyrygenta w dziele muzycznym, w koncercie solowym i arii operowej.

Podstawowe elementy muzyki – linia melodyczna, rytm, harmonia, instrumentacja, forma – pozostają stałe i niezmiennie. Starając się szczegółowo określić granice autonomii dyrygenta Wojciech Pławner odniósł się do elementów, które mogą być modyfikowane – agogiki, dynamiki i artykulacji.

Konkluzje

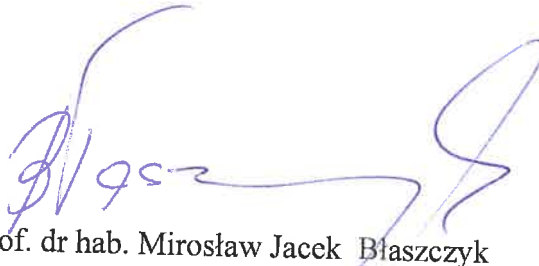
Pracę opisową jak i nagranie oceniam bardzo wysoko. Wojciech Pławner przedstawił dokładną analizę formalną a także ukazał problemy wykonawcze pod względem artykulacji, dynamiki, frazy, harmonii i agogiki.

Na podstawie przedstawionej dokumentacji osiągnięć artystycznych stwierdzić należy, że są one na tyle bogate, że pozwalają patrzeć w przyszłość zawodową Doktoranta, jako dyrygenta i pedagoga. *z dużym optymizmem,*

Przedstawiona dysertacja doktorska oraz nagranie utworów Saverio Mercadante, Kazimierza Serockiego, Piotra Czajkowskiego i Stanisława Moniuszko ukazują artystę i naukowca w pełni dojrzałego, wnikliwego analityka i badacza dziejów muzyki, potrafiącego trafnie, przekonująco i interesująco odczytać tajniki skomplikowanej partytury.

Stwierdzam zatem, że zarówno dotychczasowe osiągnięcia artystyczne, jak i przedstawiona rozprawa doktorska spełniają wymagania ustawy z dnia 14 marca 2003 roku o stopniach naukowych i tytule naukowym oraz o stopniach i tytule w zakresie sztuk (t.j. Dz. U. z 2017 roku poz. 1789). Rozporządzenia Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 19 stycznia 2018 roku (Dz. U. z 2018 roku poz. 261).

Wobec powyższego oświadczam, iż rozprawę doktorską przyjmuję i składam wniosek o skierowanie jej do dalszego postępowania.

prof. dr hab. Mirosław Jacek Błaszczyk

